

'S-GRAVENHAGE, 14 Februari 1951

L. Houtstr. 28
Ref. No. 2238

AAN: MIN. VAN BUITENL. ZAKEN

Fotocopie nr: 36212.

FC

CODETELEGRAM

Plaats van afzending: DJAKARTA

Datum van afzending: 13-2-51

Inhoud (Paraphrase) —

Datum van ontvangst: 14-2-51

ZEER GEHEIM

Mede voor Minuor.

Gisteren kwam Cutts afscheid nemen. Cutts bleek persoonlijk overtuigd, dat de UNCI moest worden opgeheven: het instituut had zijn tijd gehad, ja overleefd. De UNCI had de laatste maanden eigenlijk nauwelijks meer serieus werk verricht. Weliswaar had de UNCI nog af en toe haar tussenkomst verleend inzake de kwestie Ambon - Cutts zag uit dien hoofde geen bezwaar, dat de UNCI nog tot 31 Maart zou blijven - maar hij was van oordeel, dat de samenwerking tussen Nederlanders en Indonesiers de laatste tijd van dien aard was geworden, dat alle via de UNCI behandelde kwesties evengoed rechtstreeks tussen beide landen hadden kunnen worden geregeld. Cutts wees er op, dat daarom de UNCI hier met de dag aan prestige verliest, in welk verband de rebuff van de Veiligheidsraad ook werd genoemd. Ondanks mijn tegenspraak vond Cutts, dat de UNCI langzamerhand de "risico" van Djakarta aan het worden was en dat achtte hij verkeerd voor een orgaan van de Veiligheidsraad. Van dit lichaam kon onder deze omstandigheden, volgens Cutts, geen rol in de toekomst meer worden verwacht: uiteraard niet voor de kwestie Nieuw-Guinea, terwijl het fantastisch was te menen, dat de UNCI maar steeds kon blijven toezien op de uitvoering van de RTC-overeenkomst. Verwijzing naar het Nederlands standpunt tegenover de op dit punt volkomen overtuigde intelligentie Cutts had niet het minste effect, te meer omdat de objectiviteit gebiedt, hoe onaangenaam dit ook voor ons is, de juistheid van Cutts's visie en opvattingen te erkennen. Inderdaad is de UNCI in Djakarta nauwelijks meer een realiteit. Op mijn vraag, of Cutts meende, dat de RI de UNCI gaarne zou zien verdwijnen, volgde een bevestigend antwoord. Hij had duidelijk van de Indonesische Regering (?) begrepen, dat deze ongaarne het prestige van de UNCI nog verder zag dalen: als gastheerland zou Indonesie zijns inziens echter niet willen aandringen op vertrek van de UNCI. Het zou Cutts niet verwonderen als Rum mij zou voorstellen, dat de Nederlandse en de Indonesische Regering samen het vertrek van de UNCI in overweging zouden geven. Hij hoopte, dat men daarbij de eer aan de UNCI zelf zou laten. Als dit geschiedt, zullen

-2-

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Klappapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van parafrazen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.

CODETELEGRAM

wij in een moeilijk parket komen te verkeren, omdat wij gevaar- lopen geïsoleerd te komen staan: noch de UNCI, noch enig ander land - behalve dan misschien België, maar dan ook mijns inziens zonder enige overtuiging - zal ons steunen, noch onze insistentie kunnen begrijpen. Slechts zullen wij ons kunnen beroepen op juridische argumenten, waarbij men ons weer zal verwijten politieke overwegingen te laten achterstaan bij wat men dan noemt "legalistisch denken".

Ik lokte toen een volstrekt persoonlijk gesprek uit over Nieuw-Guinea. Cutts's opvattingen interesseerden mij in het bijzonder, omdat hij zal geplaatst worden bij de afdeling Zuid-Oost-Azie aan External Affairs. Cutts gaf daarop zijn persoonlijke opvatting: Nieuw-Guinea betekent niets voor U, noch voor Indonesië, maar ook niet voor Australië. Spender had zich op Nieuw-Guinea vastgebeten en een zeker deel van de pers trachtte de publieke opinie mee te krijgen. Ook wilde Cutts het strategische argument voor Australië zeker niet overschatten. Het allerbeste voor alle drie partijen zou zijn de kwestie "in cold storage" te deponeren, bijvoorbeeld voor zes maanden of een jaar. Ik zeide, dat dit niemand zou helpen, ook Nederland niet, wat Cutts beaamde, maar toespitsen op dit moment zou nog minder in het belang van Nederland zijn. En wat daarna, vroeg ik. Dit wist Cutts ook niet, maar hij vroeg zich af of Australië niet veel verstandiger zou doen zich op het scheppen van goede betrekkingen met zijn Indonesische nabuur toe te leggen, dan zich druk te maken over West-Nieuw-Guinea, waarvoor het zich vroeger trouwens nooit bijzonderlijk had geïnteresseerd, evenmin trouwens als Indonesië en Nederland.

Waar Cutts' persoonlijke visie zo zeer afwijkt van de politiek van zijn Regering, mag Cutts verwachten, dat van dit vertrouwelijke gesprek niets uitlekt.

LAMPING 255.

Kr/MD

Ter bevelling van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.